

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 55

van **BRUNO TOBBACK**

datum: 16 oktober 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Niet-toegekende premies voor warmtepompen door laattijdige EPB-aangiftes - Budgettaire impact

In het kader van de energietransitie stimuleert de Vlaamse Regering de installatie van verschillende types warmtepompen, in eerste instantie via een specifieke premie, ondertussen via de generieke 'mijn Verbouwpremie'. Elke eigenaar en investeerder in bestaande woon- en niet-woongebouwen komt in aanmerking voor een premie voor het plaatsen van een nieuwe warmtepomp.

Bij nieuwbouw of ingrijpende renovaties is het tijdig indienen van de EPB-aangifte een voorwaarde voor het verkrijgen van zo'n premie (EPB: energieprestatie en binnenklimaat). In het geval van nieuwbouw moet een EPB-aangifte worden ingediend door een verslaggever na afloop van het bouwproces of nadat het gebouw in gebruik is genomen (de eerste van deze twee data is bepalend) en in elk geval uiterlijk 5 jaar na de goedkeuringsdatum van de stedenbouwkundige vergunning of na de meldingsdatum. De uiterste indiendatum voor een EPB-aangifte in geval van een renovatie of ingrijpende energetische renovatie is uiterlijk 5 jaar na de goedkeuringsdatum van de stedenbouwkundige vergunning of na de meldingsdatum.

Vandaag is het echter bijzonder moeilijk om binnen deze termijnen een EPB-aangifte rond te krijgen. Om die reden stuurt het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) ook geen ingebrekestelling of boete onmiddellijk na afloop van de termijn. De voorwaarde voor het verkrijgen van een premie voor een warmtepomp blijft vandaag echter wel gelden, waardoor gezinnen en alleenstaanden premies mislopen zonder dat ze daar veel aan kunnen doen.

1. Aan welke premies is de voorwaarde van een tijdige EPB-aangifte verbonden?
2. Sinds wanneer is een tijdige EPB-aangifte een voorwaarde voor het verkrijgen van die premies?
3. Hoeveel van de gebudgetteerde middelen voor elke van deze premies is opgebruikt over de verschillende jaren? Graag een overzicht van de gereserveerde middelen en de uptake ervan per jaartal.
4. Hoeveel aanvragen werden er over de verschillende jaren geweigerd vanwege een laattijdige EPB-aangifte? Graag een overzicht per jaartal.

ANTWOORD

op vraag nr. 55 van 16 oktober 2023

van **BRUNO TOBBACK**

1. De voorwaarde met betrekking tot een tijdige EPB-aangifte geldt voor een premie voor warmtepompen, zonneboilers, warmtepompboilers en een PV-installatie en dit voor woningen aangesloten op het elektriciteitsdistributienet vanaf 1 januari 2014. De voorwaarde kadert in de bredere voorwaarde dat aan alle EPB-eisen van toepassing op de woning of het gebouw moet voldaan zijn. Bovendien moet de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen meer dan vijf jaar voor de datum van de eindfactuur zijn verleend.
2. Deze voorwaarde werd ingevoerd vanaf 1 januari 2021.
3. Gezien deze REG-premies openbaredienstverplichtingen zijn voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders worden hiervoor niet op recurrente basis middelen in de uitgavenbegroting of het Energiefonds voorzien. Het is dan ook niet mogelijk te spreken van gereserveerde middelen en de benutting ervan per jaartal op te geven.

Cijfers met betrekking tot uitgekeerde premies vindt u steeds terug op de energiekaart.

- Voor residentiële gebouwen:
<https://apps.energiesparen.be/energiekaart/vlaanderen#premies-residentieel>
 - Voor niet-residentiële gebouwen:
<https://apps.energiesparen.be/energiekaart/vlaanderen#premies-niet-residentieel>.
4. Voor premieaanvragen via Fluvius tot en met 30 juni 2022 zijn er geen cijfers beschikbaar over het aantal dossiers dat geweigerd werd met als enige reden dat de EPB-aangifte te laat werd ingediend.

Voor 2021 zijn er enkel globale cijfers beschikbaar over het niet-voldoen aan de voorwaarden om de premie te krijgen en dit voor alle maatregelen samen. Er werd geen detailinformatie bijgehouden over de reden om de premie te weigeren. In totaal werden 387 premies geweigerd om diverse technische en administratieve redenen.

Voor aanvragen ingediend via Fluvius vóór de start van het Mijn VerbouwPremieloket werden in 2022 34 aanvragen voor warmtepompen, 1 aanvraag voor een warmtepompboiler en 5 voor een zonneboiler geweigerd omwille van het niet-voldoen aan de voorwaarden die betrekking hebben op het gebouw (te recent gebouw, niet voldoen aan de EPB-eisen of te laat indienen van de EPB-aangifte). Verder werden in 2022 84 aanvragen voor een premie voor een PV-installatie geweigerd omwille van dezelfde voorwaarden. In totaal werden in 2022 437 aanvragen voor deze vier maatregelen geweigerd om diverse technische en administratieve redenen.

Er zijn nog geen cijfers voor weigeringen voor aanvragen voor een PV-premie voor 2023 beschikbaar.

Voor geweigerde aanvragen voor een warmtepomp, warmtepompboiler of zonneboiler ingediend via het unieke Mijn VerbouwPremieloket sinds 1 oktober 2022 zijn enkel voorlopige cijfers beschikbaar. Er werden tot nu toe 7 aanvragen voor warmtepompen

en 3 aanvragen voor warmtepompboilers geweigerd met als enige reden voor weigering dat de EPB-aangifte niet tijdig werd ingediend. Geen enkele aanvraag voor een premie voor een zonneboiler werd om deze reden geweigerd.

Met het oog op administratieve vereenvoudiging heb ik via een wijziging aan het Energiebesluit, die een eerste keer principieel werd goedgekeurd op 20 oktober 2023, voorgesteld om de voorwaarde m.b.t. de tijdige indiening van de EPB-aangifte voor premies die vanaf 1 januari 2024 toegekend worden, op te heffen. Uit een kwalitatieve steekproef blijkt immers enerzijds dat deze voorwaarde uiterst zelden de enige reden is om een premieaanvraag af te keuren en anderzijds is het zo dat de verplichting tot het tijdig indienen ligt bij de aangifteplichtige. Daardoor zou een nieuwe eigenaar hier de dupe van kunnen zijn, terwijl de nieuwe eigenaar geen controle had over of verantwoordelijkheid droeg bij het tijdig indienen van de EPB-aangifte.